

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы
Күн авыл жирлеге Советы

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы
Күн авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ

20 март, 2006 ел

№ 6

Татарстан Республикасы Питрәч
муниципаль районы Күн авыл жирлеге
башкарма комитеты турында
нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» Татарстан Республикасы Законы һәм Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Күн авыл жирлеге Уставы нигезендә Күн авыл жирлеге Советы карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Күн авыл жирлеге башкарма комитеты турындагы нигезләмәне расларга.

Күн авыл жирлеге башлыгы

Шәрипов Р.Р.

Питрәч муниципаль районы
Күн авыл жирлеге Советы
каары белән расланды
— март, 2006 ел № —

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Күн авыл жирлеге
башкарма комитеты турында
НИГЕЗЛӘМӘ

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Күн авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба – Башкарма комитет) – Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Күн авыл жирлеге жирле үзидарә органы (алга таба-авыл жирлеге), башкарма-идарә итү функцияләрен башкара.

1.2. Башкарма комитет үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарга һәм Россия Федерациясенен, Татарстан Республикасының башка норматив-хокукый актларына һәм Питрәч муниципаль районының норматив-хокукый актларына, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районының Күн авыл жирлеге Уставына, шулай ук әлеге Нигезләмәгә таяна.

1.3. Башкарма комитет үз эшчәнлеген Күн авыл жирлеге территорииясендә Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите башкарма органнары, территориаль федераль башкарма хакимият органнары, районның авыл жирлекләре жирле үзидарә органнары, оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлектә алыш бара.

2. Юридик статус

2.1. Башкарма комитет юридик зат булып тора.

2.2. Башкарма комитетның Россия Федерациясе законнарына ярашлы рәвештә үз атамасы белән мөһерләре, штамплары, бланклары, банк учреждениеләрендә исәп-хисап һәм башка счетлары бар. Башкарма комитет милек һәм милек булмаган хокукларны һәм бурычларны сатып алыша һәм гамәлгә ашырырга, судта дәгъвачы яки җавап бирүче булып чыгыш ясарга хокуклы, мөстәкыйль баланска ия.

2.3. Башкарма комитет урнашкан урын: Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Питрәч муниципаль районы, Күн авылы, Пионер урамы, 1.

3. Башкарма комитетның төп бурычлары һәм функцияләре

3.1. Башкарма комитет Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Күн авыл жирлеге территорииясендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү, авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен, шулай ук авыл жирлеге составына керүче жирлекләрнен жирле үзидарә органнары

тарафыннан килешүләр нигезендә тапшырылган вәкаләтләрне гамәлгә ашыруны оештыра.

3.2. Башкарма комитет компетенциясенә түбәндәге жирле әһәмияттәге мәсьәләләр керә:

- муниципаль район халкы яки Күн авыл жирлеге Советы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә кабул ителгән каарларны, Башкарма комитет җитәкчесе каарларын һәм боерыкларын үтәүне оештыру;

- авыл жирлеге бюджеты проектын раслау өчен Күн авыл жирлеге Советына тәкъдим итү (Күн авыл жирлеге Советы һәм депутатлар эшчәнлеге белән бәйле чыгымнар буенча акчалардан тыш);

- авыл жирлеге бюджетын федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Күн авыл жирлеге Уставы һәм авыл жирлегендә бюджет процессы турында Нигезләмә нигезендә үтәү;

Күн авыл жирлеге Советы тарафыннан расланган тиешле Нигезләмәгә ярашлы рәвештә Күн авыл жирлеге муниципаль милкендә булган мәлкәттән файдалану һәм аның белән идарә итү;

авыл жирлеге чикләрендә электр һәм газ һәм су белән тәэмин итү, су чыгару оештыру;

- авыл жирлеге территориясендә гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен кисәтүдә һәм бетерүдә катнашу;

муниципаль район территориясендә муниципаль милиция тарафыннан җәмәгать тәртибен саклауны оештыру;

янгын куркынычсызлыгының беренчел чараларын тәэмин итү;

- әйләнә-тирә мохитне саклау буенча поселок характеристындагы чаралар оештыру;

- авыл жирлеге территориясендә җитештерү һәм социаль билгеләнештәге объектларны экологик контрольдә тотуны оештыру һәм гамәлгә ашыру, экологик контролльне федераль дәүләт хакимиите органнары гамәлгә ашыра торган объектлардан тыш;

- Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиите органнары вәкаләтләренә кертелгән белем бирү процессын финанс белән тәэмин итү вәкаләтләрен исәпкә алмаганда, тәп гомуми белем бирү программалары буенча гомуми кулланышта булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, тәп гомуми, урта (тулы) гомуми белем бирүне оештыру: авыл жирлеге территориясендә өстәмә белем һәм гомуми кулланышта булган бушлай мәктәпкәчә белем бирүне оештыру, шулай ук балаларның каникул вакытында ял итүен оештыру;

-авыл жирлеге территориясендә амбулатор-поликлиника учреждениеләрендә беренчел медицина-санитар ярдәм күрсәтүне, йөклелек чорында, вакытында һәм бала тапканнан соң хатын-кызларга медицина ярдәме күрсәтүне оештыру;

- опека һәм попечительлек;

- көнкүреш калдыкларын жыюны, чыгаруны оештыру;

авыл жирлеге территориясендә поселокара жирләү урыннарын тоту, ритуаль хезмәтләр оештыру;

- торак пунктларны элемтә, җәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

- торак пунктларга китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру (китапханә коллекторын хезмәтләр белән тәэммин итү);

- Гражданнар оборонасы, авыл районы халкын һәм территориясен гадәттән тыш хәлләрдән һәм табигый һәм техноген характердагы чараларны оештыру һәм гамәлгә ашыру;

- торак пунктлар арасындагы территорияләрдә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизацияләү буенча чаралар оештыру һәм гамәлгә ашыру;

- су объектларында кешеләрнең иминлеген тәэммин итү, аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау буенча чаралар үткәру;

- ял итүне оештыру һәм халыкны мәдәният оешмасы хезмәтләре белән тәэммин итү өчен шартлар тудыру;

авыл округы чикләрендә урнашкан жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен) саклау һәм саклау буенча чараларны гамәлгә ашыру;

- авыл округы территорииясендә массакуләм физик культураны үстерү өчен шартлар тудыру;

- авыл округы территорииясен төзекләндерүне һәм яшелләндерүне оештыру, авыл округы чикләрендә урнашкан авыл урманнарын куллану һәм саклау буенча чараларны гамәлгә ашыру;

урамнары яктыртуны оештыру буенча чараларны гамәлгә ашыру һәм урамнар исеме һәм йорт номерлары белән күрсәткечләр урнаштыру;

- гамәлдәге законнар белән Башкарма комитет компетенциясенә кертелгән жирле әһәмияттәге башка мәсьәләләр.

4. Башкарма комитетның вәкаләтләре

Башкарма комитет куелган бурычларны тормышка ашыру һәм үз функцияләрен гамәлгә ашыру өчен түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра ала.

4.1. Башкарма комитетның планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәп өлкәсендә вәкаләтләре.

Планлаштыру, бюджет, финанслар һәм исәп-хисап өлкәсендә башкарма комитет түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

а) билгеләнгән тәртиптә муниципаль район территорииясендә урнашкан барлык милек формасындагы предприятиеләрдән, учреждениеләрдән, оешмалардан халык мәнфәгатыләренә кагылышлы экологик һәм башка нәтижәләргә кiterергә мөмкин булган план проектлары һәм чаралар турында кирәkle мәгълүмат ала, мондый планнар һәм чаралар өчен мәжбүри килештерүне гамәлгә ашыра;

б) авыл жирлеген социаль-икътисадый үстерү планнары проектлары буенча, шулай ук авыл жирлеге территорииясендә урнашкан барлык милек формасындагы предприятиеләрне һәм оешмаларны урнаштыру, үстерү һәм махсуслаштыру планнары проектлары буенча, халыкның ихтыяжларын канәгатьләндерүгә, авыл жирлеген икътисади һәм социаль үстерүгә бәйле мәсьәләләр буенча тиешле органнарга тәкъдимнәр кертә, алар буенча нәтижәләр бирә;

в) авыл жирлегенең икътисади һәм социаль үсешен идарә итү өчен кирәклे баланслар төзүне тәэмин итә: Халыкның финанс, акча керемнәре, хезмәт ресурслары һәм жир һәм башкаларның мәшгульләгә;

г) авыл жирлеге территорииясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм оешмаларның исәп - хисап торышын законнар нигезендә контролльдә тота, дәүләт статистикасы органнарына ярдәм күрсәтә, аларга тәкъдим итә, алардан кирәкле статистик мәгълumatлар ала;

д) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

4.2. Башкарма комитетның муниципаль милектән файдалану һәм аның авыл жирлеге территорииясендәге предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләре буенча вәкаләтләре.

Башкарма комитет:

а) муниципаль предприятиеләр, учреждениеләр, оешмаларның эшчәнлеген координацияли;

б) муниципаль милекне куллануны контролльдә тота;

в) муниципаль предприятиеләр, учреждениеләр җитәкчеләренең аларның эшчәнлеге турында хисапларын тыңлый;

г) авыл жирлеге территорииясендә төрле милек формасындагы хужалык субъектларын булдыруга ярдәм итә;

д) муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар белән билгеләнгән тәртиптә авыл жирлеге территорииасен икътисади һәм социаль үстерүдә хезмәттәшлек турында, халык куллану товарлары һәм башка продукция җитештерүгә, хезмәт күрсәтүгә килешүләр төзи;

е) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

4.3. Башкарма комитетның авыл жирлегенең социаль-икътисади үсешен матди-техник тәэмин итү өлкәсендәге вәкаләтләре.

Авыл жирлегенең социаль-икътисадый үсешен матди-техник тәэмин итү өлкәсендә башкарма комитет:

а) авыл жирлеген икътисади һәм социаль үстерү планында каралган чараларны һәм программаларны матди-техник тәэмин итүне гамәлгә ашыра;

б) жирле базарга аларның продукциясен, товарларын һәм хезмәтләрен жәлеп итү өчен барлык милек формасындагы предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар белән хезмәттәшлек итә;

в) билгеләнгән тәртиптә муниципаль заказ урнаштыра;

г) Татарстан Республикасы Федераль законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

4.4. Башкарма комитетның авыл хужалығы жирдән файдалану һәм табигатьне саклау өлкәсендәге вәкаләтләре.

Авыл хужалығы, жирдән файдалану, табигатьне саклау өлкәсендәге башкарма комитет авыл жирлегенең вәкиллекле органы билгеләгән тәртипкә ярашлы рәвештә түбәндәгә вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

а) Күн авыл жирлеге Советы билгеләгән тәртипкә һәм законнарда каралган очракта, башка участокларга ярашлы рәвештә Муниципаль милектә булган жир участокларын идарә итә һәм алар белән идарә итә;

б) жирләрне бер категориядән икенче категориягә муниципаль һәм шәхси милектә булган жирләргә карата күчерә, авыл хужалығы билгеләнешендәгә жирләрдән тыш;

в) гражданнарга муниципаль милектә булган жир кишәрлекләре бирә;

г) муниципаль милектә булган жир кишәрлекләрен сатып алу-сату һәм арендалау килешүләрен төзи;

д) дәүләт яки муниципаль милектә булган жирләрдән жир участокларын сайлауны һәм формалаштыруны тәэммин итә;

е) муниципаль жир контролен үткәрүне гамәлгә ашыра;

ж) жир участокларын сату буенча сатулар (аукционнар, конкурслар) оештыра һәм үткәрә;

з) муниципаль ихтияжлар өчен жир участокларын резервый;

и) авыл жирлегенең тиешле территориясендә жир төзелеше эшләре планнары буенча нәтиҗәләр бирә;

к) авыл жирлегенең тиешле территориясендә эзләнү эшләрен үткәрү шартларын билгели;

л) законнарга ярашлы рәвештә авыл жирлегенең тиешле территориясендә су, жир асты, атмосфера һавасы, үсемлек һәм хайваннар дөньясы, башка табигый ресурсларны куллану һәм саклау өлкәсендә идарә итүне һәм контрольне гамәлгә ашыра;

м) авыл жирлеге карамагындағы су ресурсларын билгеләнгән тәртиптә файдалануга бирә, әчәргә һәм хужалық-көнкүреш су белән тәэммин итү өчен су алу, су коену, аз үлчәмле йөзү чарапарында йөзү, терlek су эчү тыелган урыннарны билгели, шулай ук муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан су объектларында гомуми файдалануның башка шартларын билгели;

н) муниципаль берәмлек карамагындағы гомуми тараалган файдалы казылмалар ятмаларын эшкәртүгә билгеләнгән тәртиптә рөхсәт бирә;

о) авыл жирлеге вәкиллекле органы билгеләгән тәртипкә ярашлы рәвештә муниципаль экологик контрольне гамәлгә ашыра;

п) авыл жирлеге территориясендә эйләнә-тирә мохитне саклау буенча чаралар үткәрүне тәэммин итә;

р) авыл жирлеге территориясендә гигиена һәм санитар-эпидемиологик чаралар үткәрүне оештыра, шулай ук санитар қагыйдәләрне, нормаларны һәм гигиена нормативларын үтәүне тәэммин итә;

с) авыл жирлеге территориясендә житештерү һәм социаль билгеләнештәге объектларны экологик контрольдә тотуны оештыра һәм гамәлгә ашыра, экологик контрольне федераль дәүләт хакимияте органнары башкарған объектлардан тыш;

т) халыкка экологик хәл турында хәбәр итә, табигать афәтләре һәм аварияләр очрагында халык иминлеген тәэммин итү буенча чаралар күрә, тиешле органнарга эйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудыруучы, табигатъән файдалану

турындағы законнарны бозучы предприятияләр, учреждениеләр, оешмалар һәм гражданнарың гамәлләре турында хәбәр итә;

у) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

4.5. Башкарма комитетның төзелеш, транспорт һәм элемтә өлкәсендәге вәкаләтләре.

Төзелеш, транспорт һәм элемтә өлкәсендә башкарма комитет түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

а) авыл жирлеге вәкиллекле органына төзелеш кагыйдәләрен, авыл жирлеге территориясен үстерүне шәһәр төзелеше планлаштыру һәм аны төзү турында шәһәр төзелеше документациясен, муниципаль районның инженер, транспорт һәм социаль инфраструктураларын үстерү һәм төзекләндерү схемаларын һәм проектларын, башка шәһәр төзелеше документациясен өзерли һәм раслауга кертә, расланган шәһәр төзелеше документациясен гамәлгә ашыруны тәэммин итә;

б) муниципаль берәмлекнең үзенчәлекләре проектын эшли һәм дәүләт хакимиятенең тиешле органына аны раслау турында тәкъдимнәр кертә;

в) муниципаль берәмлекнең жирләрен, башка күчесез милек объектларын инвентаризацияләүне оештыра һәм үткәрә;

г) күчесез милек объектларын төзүгә билгеләнгән тәртиптә рөхсәт бирә;

д) жирле бюджет акчалары хисабына яки өлешиле катнашу нигезендә төзелә торган социаль житештерү инфраструктурасы объектларын төзү һәм ремонтлауга заказчы булыш тора;

е) авыл жирлеге территорииенде яңа житештерү объектларын урнаштыру турында тәкъдимнәрне карый һәм аларны законнарга ярашлы рәвештә төзүне килештерә;

ж) килешү нигезендә предприятиеләрне, башка оешмаларны төзелеш күэтләрен үстерүдә, авыл жирлегендә эшләр башкару өчен төзелеш материаллары житештерүдә катнашырга жәлеп итә;

з) элемтә предприятиеләре белән хезмәттәшлек итә, жирле радио һәм телевидение үсешен тәэммин итә;

и) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

4.6. Башкарма комитетның авыл жирлеге халкына торак хужалығы, коммуналь-көнкүреш һәм сәүдә хезмәте күрсәту өлкәсендәге вәкаләтләре.

Муниципаль районның торак хужалығы, коммуналь-көнкүреш һәм халыкка сәүдә хезмәте күрсәту өлкәсендәге башкарма комитеты түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

а) муниципаль милектә булмаган предприятиеләргә, учреждениеләргә, оешмаларга электр сууткәргеч, канализация, жылылык һәм газ чөлтәрләре һәм автомобиль юллары корылмалары төзү планнары буенча нәтижәләр бирә;

б) территорияне төзекләндерүне оештыра, бу эшкә килешү нигезендә предприятиеләрне, оешмаларны, учреждениеләрне, шулай ук халыкны жәлеп итә; житештерү территорияләрен төзекләндерүне контролльдә тота, яшелләндерүне,

яшеллеклэрне һәм сулыкларны саклауны гамәлгә ашыра, гражданнарның ял итү урыннарын булдыра; урамнарга һәм торак пунктларның башка өлешләренә исем бирә, йортларның номерларын билгели;

в) коммуналь хужалык, сәүдә, жәмәгать туклануы, авыл жирлеге халқына көнкүреш хезмәт күрсәту муниципаль предприятиеләренең халық өчен уңайлы эш режимын билгели;

г) ярминкәләр оештыра; законнарга ярашлы рәвештә сәүдә кагыйдәләрен үтәүне, сәүдә урыннарының санитар торышын контролльдә тота;

д) зиратларны белә, башка жирләү урыннарын тиешле хәлдә тотуны тәэммин итә;

е) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

4.7. Башкарма комитетның халыкка социаль-мәдәни хезмәт күрсәту өлкәсендәге вәкаләтләре.

Сәламәтлек саклау һәм мәгариф, халыкка социаль-мәдәни хезмәт күрсәту өлкәсендәге башкарма комитет түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

а) карамагындағы барлық муниципаль мәгариф, мәдәният, сәламәтлек саклау, социаль тәэммин итү, физкультура-спорт учреждениеләре белән идарә итә; аларны матди-техник тәэммин итә; бу учреждениеләр житәкчеләренең эшчәнлеге турында хисаплар тыңлый;

б) авыл жирлеге территориясендә мәгариф учреждениеләре чeltәрен үстерүне планлаштыра, аларга методик ярдәм күрсәтүне оештыра; мәктәп укучыларын хезмәттә укытуны һәм һөнәри юнәлеш бирүне оештыруга ярдәм итә;

в) муниципаль район территориясендә мәдәни-агарту учреждениеләре эшен оештыра;

г) муниципаль милектә булган табигать, мәдәният, тарих һәйкәлләрен саклау һәм қуллануны оештыра;

д) социаль-мәдәни, физкультура-спорт билгеләнешендәге объектлар булдыра, муниципаль район халыкна кино һәм видео хезмәт күрсәтүне оештыра;

е) халыкның сәламәтлеген ныгыту һәм авыруларын профилактикалау буенча комплекслы программылар эшли;

ж) авыл жирлеге территориясендә мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният һәм спорт өлкәсендә charalar үткәрүне оештыра;

з) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

4.8. Башкарма комитетның халыкны социаль яклау өлкәсендәге вәкаләтләре.

Халыкны социаль яклау өлкәсендәге башкарма комитет түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

а) медицина-социаль экспертиза хезмәтенен дәүләт учреждениеләре белән хезмәттәшлек итә;

б) үз вәкаләтләре чикләрендә ана һәм балаларны саклау, күп балалы гайләләрнең яшәү шартларын яхшырту белән бәйле ташламалар һәм өстенлекләр

бирэ, ата-ана каравыннан мэхрүм калган балаларны балалар йортларына, мэктэп-интернатларга һәм граждан гайләләренә тәрбияләүне тәэммин итә;

в) опека һәм попечительлек мәсьәләләрен закон нигезендә хәл итә;

г) авыл жирлеге халкының мәшгульлек дәрәҗәсен артыру программаларын эшли һәм гамәлгә ашыра;

д) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

4.9. Башкарма комитетның хокук тәртибен тәэммин иту өлкәсендәге вәкаләтләре.

Хокук тәртибен тәэммин иту өлкәсендә башкарма комитет түбәндәгे вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

а) табигать афәтләре, экологик катастрофалар, эпидемияләр, эпизоотияләр, янгыннар, жәмәгать тәртибен күпләп бозу очрагында кешеләрнең тормышын коткару һәм саклау, аларның сәламәтлеген һәм хокукларын яклау, матди кыйммәтләрне саклау, тәртипне саклау, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмаларның эшчәнлеген тәэммин иту белән бәйле законда каралган чараларны гамәлгә ашыра, янгынга каршы чаралар үткәрүне оештыра;

б) авыл жирлегенең жәмәгать иминлеге милициясе бүлекчәләренең өстәмә санын билгели, үз компетенциясе чикләрендә авыл жирлегенең Эчке эшләр бүлеге эшчәнлегенә ярдәм күрсәтә;

в) халыкны кабул итүне оештыра, шулай ук гражданнарның шикаятыләрен, гаризаларын һәм тәкъдимнәрен карый, алар буенча үз компетенциясе чикләрендә кирәkle чаралар күрә;

г) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

5. Башкарма комитет житәкчесе

5.1. Авыл жирлеге башкарма комитеты белән авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе (алга таба – Башкарма комитет житәкчесе) бер башлылык принципларында житәкчелек итә.

5.2. Башкарма комитет житәкчесе булып Күн авыл жирлеге Советы тарафыннан Күн авыл жирлеге Уставы белән билгеләнгән вәкаләтләр срокына билгеләнгән кеше тора.

5.3. Үз эшчәнлегендә Башкарма комитет житәкчесе Күн авыл жирлеге Советына хисап бирэ һәм Башкарма комитетка йөкләнгән бурычларны үтәгән һәм үз функцияләрен башкарған өчен шәхси җаваплылык тота.

5.4. Башкарма комитет житәкчесе вакытлыча булмаган очракта, аның вазифаларын башкарма комитет житәкчесе һәм аның урынбасарлары арасында бурычларны бүлүгә ярашлы рәвештә аның урынбасарларының берсе башкара.

5.5. Башкарма комитет Житәкчесе вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, аның вазифаларын авыл жирлеге вәкиллекле органы карарына ярашлы рәвештә, конкурс нәтижәләре буенча Башкарма комитет житәкчесе вазифасына башка кандидатура билгеләнгәнче, аның урынбасарларының берсе башкара.

5.6. Башкарма комитет житәкчесе үз вәкаләтләре чикләрендә карарлар һәм боерыклар чыгара. Башкарма комитет житәкчесенән хокукий актларын әзерләү, аларны килемштерү һәм имзалау тәртибе башкарма комитет житәкчесе тарафыннан расланган Нигезләмә белән билгеләнә. Башкарма комитет житәкчесенән хокукий актлары, әгәр актның үзендә башкасы каралмаган булса, имзаланган көннән үз көченә керә. Башкарма комитет житәкчесенән хокукий актлары муниципаль район территориясендә урнашкан барлык предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар, иҗтимагый һәм дини берләшмәләр, шулай ук гражданнар һәм вазифа затлар тарафыннан үтәләргә тиеш.

5.7. Башкарма-идарә итү эшчәнлеген гамәлгә ашыру өлкәсендә башкарма комитет житәкчесе:

Башкарма комитет, аның башкарма комитет компетенциясенә кертелгән барлык мәсьәләләрне хәл итү буенча структур бүлекчәләре эшчәнлегенә гомуми житәкчелек итә;

Башкарма комитет исеменнән үз компетенциясе чикләрендә килемшүләр төзи;

авыл жирлеге вәкиллекле органына Башкарма комитет структурасын төзи һәм раслау өчен тәкъдим итә, Башкарма комитет штатын Башкарма комитетны тоту өчен бюджетта расланган акчалар чикләрендә мөстәкыйль рәвештә формалаштыра;

Башкарма комитет Аппаратының структур бүлекчәләре турында нигезләмәләрне, Башкарма комитет аппараты хезмәткәрләренең вазифа инструкцияләрен, Башкарма комитет житәкчесе, Башкарма комитет урынбасарлары һәм Башкарма комитет эшләре идарәчесе арасында бурычларны бүлүнә раслый;

жирле бюджетны үтәгэндә бюджет акчаларын бүлүче функцияләрен башкара (авыл жирлеге вәкиллекле органы һәм депутатлар эшчәнлеге белән бәйле чыгымнар буенча акчалардан тыш);

Башкарма комитетның структур бүлекчәләре житәкчеләренең Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарына яки жирле референдумда кабул ителгән норматив-хокукий актларга, авыл жирлеге вәкиллекле органына яки авыл жирлеге башлыгына каршы килгән актларын гамәлдән чыгара;

авыл жирлеге жирле бюджеты проектын, авыл жирлеген социаль-икътисади үстерү планнарын һәм программаларын, шулай ук аларның үтәлеше турында хисапларны эшләүне оештыра һәм авыл жирлегенең вәкиллекле органына раслау өчен кертә;

Башкарма комитет житәкчесе урынбасарларын, эшләр идарәчесен, Башкарма комитетның структур бүлекчәләре житәкчеләрен авыл жирлеге башлыгы белән килемшү буенча вазыйфага билгели һәм вазыйфадан азат итә, шулай ук аларга карата дәртләндерү чараларын һәм дисциплинар жаваплылыкны куллану мәсьәләләрен хәл итә, билгеләү турында бәхәсле сораулар туган очракта, аларны авыл жирлеге вәкиллекле органы каравына чыгара. Башкарма комитетның башка хезмәткәрләрен вазифага үзе билгели һәм вазифадан азат итә, шулай ук аларга карата дәртләндерү чараларын һәм дисциплинар жаваплылык куллану мәсьәләләрен хәл итә;

федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра. Муниципаль район Уставы һәм әлеге Нигезләмә белән.

5.8. Муниципаль районның вәкиллекле органы белән хезмәттәшлек иту өлкәсендә башкарма комитет житәкчесе авыл жирлегенең вәкиллекле органына кертә;

- Башкарма комитет структурасы турында тәкъдимнәр;
- авыл жирлеге вәкиллекле органының норматив хокукий актлары проектлары;
- жирле салымнарны һәм жыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм бетерүне, жирле бюджет акчаларыннан чыгымнарны гамәлгә ашыруны қуздә тоткан тәкъдимнәр;
- авыл жирлеге вәкиллекле органының чираттан тыш утырышларын чакыру турында нигезләмәләр;
- авыл жирлеге вәкиллекле органы утырышларының көн тәртибе турында тәкъдимнәр.

6. Башкарма комитет эшчәнлеген оештыру

6.1. Башкарма комитет структурасына Башкарма комитет житәкчесе, Башкарма комитет секретаре керә;

6.2. Башкарма комитет структурасы Башкарма комитет житәкчесе тәкъдиме буенча авыл жирлегенең вәкиллекле органы тарафыннан раслана.

7. Хезмәт мөнәсәбәтләре

7.1. Башкарма комитетка хезмәт иту - Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә гамәлгә ашырыла торган муниципаль хезмәт. Башкарма комитетта муниципаль вазифаларда хезмәт итучеләр муниципаль хезмәткәрләр булып тора.

7.2. Башкарма комитет һәм хезмәткәрләр (муниципаль хезмәткәрләр һәм муниципаль хезмәткәрләр булмаган техник хезмәткәрләр) арасындағы мөнәсәбәтләр хезмәт законнары, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының муниципаль хезмәт түрүндагы законнары белән көйләнә.

7.3. Башкарма комитет һәм ведомство карамагындағы учреждениеләр һәм предприятиеләр житәкчеләренең мөнәсәбәтләре хезмәт законнары, гражданлык законнары, алар белән төзелгән хезмәт килешүләре белән әлеге Нигезләмә белән көйләнә.

7.4. Башкарма комитет хезмәткәрләренең хезмәт хакы законнарда һәм муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә түләнә.

7.5. Башкарма комитет Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган хезмәтне саклау чараларын гамәлгә ашыра һәм законнарда билгеләнгән җаваплылыкны үз естенә ала.

8. Башкарма комитетның милке һәм финанс эшчәнлеге

8.1. Башкарма комитет муниципаль район бюджетында бу максатларга каралган акчалар чикләрендәге чыгымнар сметасына ярашлы рәвештә, шулай ук законнарда тыелмаган башка чыганаклар хисабына финансдана.

8.2. Башкарма комитетның Финанс һәм икътисади нигезен муниципаль район бюджеты акчалары, Башкарма комитет карамагына тапшырылган функцияләрне тәэммин итү өчен төзелгән муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр, шулай ук Башкарма комитетка идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән башка муниципаль милек тәшкил итә.

9. Башкарма комитетны бетеру һәм үзгәртеп кору

9.1. Башкарма комитетны бетеру һәм үзгәртеп кору федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында һәм авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының норматив актларында каралган тәртиптә башкарыла.